

Királyság vagy köztársaság, alkotmány, államforma és az Árpád-ház

vitéz Dr. Balogh Sándor, prof. emeritus, USA, a Szent Korona Lovagrend tagja

1. A JOGFOLYTONOSSÁG KÉRDÉSE

Az 1990-es változások a legfontosabb kérdést elmulasztották megoldani: az alkotmányosság illetve a jogfolytonosság kérdését. Így többen is foglalkoznak a jogfolytonosság kérdésével. Kocsis István például részletesen tárgyalja ezt a témát nagyszerű történelmi elemzésében, "A Szent Korona misztériuma és tana, amelyet az alábbiakban röviden kiegészítünk".

Általános elv, hogy sem külső kényszer sem forradalom nem teremt jogot, és az ilyen alapon létesült alkotmányváltozásokat utólag vagy eltörölni, vagy legitimizálni kell. A jogfolytonosság megszakad, ha egy politikai rendszert vagy államformát szabályellenesen, a nemzet beleegyezése nélkül változtatnak meg.

Minden alkotmányos rendszernek szerves része az alkotmány módosításáról, vagy új alkotmány elfogadásáról szóló szabály. Ez alól a szabály alól csak a győztes forradalom kivétel, mikor a forradalom a győztes nép nevében teremt új alkotmányt. Azonban a rend beálltával az új alkotmányt a nemzetnek törvényesíteni kell.

Így például az Amerikai Függetlenségi Háború, amit az amerikaiak Forradalomnak neveznek, új rendszert hozott létre, tehát az amerikai nép jogosan teremtett új alkotmányt, ami csak azután lépett életbe miután a nemzet nevében a szükséges számú állam törvényesítette

A jogfolytonosság megszakadása nem kizárólagosan magyar tünemény, azonban az utóbbi két évszázadban nálunk talán több problémát okozott, mint más államokban. Zétényi Zsolt szerint "(A) magyar történelem sajátos... voltából következik az alkotmányosság és jogfolytonosság, az alkotmányos államélet folyamatosságának különleges jelentősége...".¹ A magyar alkotmányjog szerint az alkotmányosság illetve legitimitás és a folyamatosság szinte azonos, ezért a mai magyar alkotmány és államforma, azaz a rendszer belső legitimitása megkérdőjelezhető, mivel a folyamatosság utoljára a negyvenes években szakadt meg, a folyamatosság eddigi helyreállítása illetve az új rendszer törvényesítése nélkül.

Az 1848-49-es Szabadságharc leverése utáni megszakadást az u.n. Kiegyezés néven ismert 1867. évi XII. törvénycikk állította vissza. Az 1867-ben visszaállított jogfolytonosság újra megszakadt az első világháborút bezáró zavaros időkben, részben külföldi nyomásra, mikor megtiltották a koronázott király visszatérését a magyar trónra, és az így alkotott úrben a Kommün alatt törvénytelenül kikiáltották a köztársaságot. Így a jogfolytonosság megszakadt, amit 1920. februárban összeülő, általános választójog alapján választott nemzetgyűlés, "mint a nemzeti szuverenitás kizárólagos törvényes képviselője," az 1920. évi I. törvénycikk "**az alkotmányosság helyreállításáról és az állami főhatalom gyakorlásának ideiglenes rendezéséről**" elfogadásával állított vissza.

A jogfolytonosság a második világháború utolsó és az azt követő zavaros években újra megszakadt. Bár az vitatható, hogy ténylegesen mikor szakadt meg, tény, hogy megszakadt, és még mindig nem lett visszaállítva, többszöri tiltakozás illetve követelés ellenére sem. A szakadás hosszú folyamat eredménye volt, a következő állomásokkal:

- 1944. március 19, a német megszállás;
- 1944. október 15, Horthy kormányzó lemondása és Szálasi Ferenc hatalomra jutása;
- 1944. december 21, a Debreceni Ideiglenes Országgyűlés és a dec. 22-i kormányalapítás
- 1946. február 1, a köztársaság kikiáltása;

¹ Zétényi Zsolt, A Szentkorona eszme, 162 o.

- 1949. augusztus 20, a sztálini "alkotmány" elfogadása.

Az 1944. márciusban bekövetkezett német megszállás a formai szuverenitást meghagyta. A formai szuverenitás, azaz a jogfolytonosság 1944. október 15-én, Horthy Miklós Kormányzó lemondásával és Szálasi Ferenc hatalomra jutásával sem mondható egyértelműen megszakadtnak, sőt, a magyar országgyűlés nyugaton való önfeloszlatásáig (lásd alább) még a csonka, de törvényes országgyűlés is a szuverenitás birtokosának tekinthető. Az 1944. márciusi és októberi események legfeljebb ideiglenesen felfüggesztették az alkotmányosságot, azonban egyik esetben sem történt komoly és formális alkotmánysértő módosítás politikai rendszerünkben amely egyértelműen megszüntette volna a jogfolytonosságot. Sem a németek, sem a nyilasok nem kényszerítettek ki a későbbiekhez hasonló alkotmánysértő változásokat alkotmányos jogrendünkben. Így például a leghivatottabb személyek, Horthy Miklós volt kormányzó és Mindszenty hercegprímás elismerték az 1945. novemberi választásokat, mint a nemzet szabad akaratát kifejező aktust, és ezzel legalább is hallgatólag elismerték a jogfolytonosság létezését 1945. novemberéig.

Azonban a folyamatosság határozottan és egyértelműen megszakadt mikor a veszített háború után a köztársasági államforma és az új, szovjet típusú "alkotmány" a megszálló hatalom kényszere folytán, külső erőszakra és nem a hagyományos alkotmány alapján, azaz nem szabadon választott nemzetgyűlés szabad döntése alapján jöttek létre.

Az 1945. novemberi választások jogszerűségének azonban volt egy kevésbé ismert elvi akadálya, bár lehetséges, hogy a háború viharában erről sokan, köztük Mindszenty sem tudtak. Az utolsó szabadon, 1939-ben választott országgyűlés az 1944. évi VII. törvénnyel a választások megtartásának lehetetlensége miatt az országgyűlés élettartamát a békekötés ratifikálásától számított további fél évre meghosszabbította és ugyanilyen törvényes úton lehet övé tette, hogy az külföldön is ülésezhessen.

Tóth Zoltán² szerint e törvény alapján az 1939-es parlament (mindkét háza, de persze nem teljes létszámban), a Párizsi béke aláírása és kihirdetése után 1947. augusztus 20-án, Altöttingben (Németország) utoljára összeült és határozatban leszögezi, hogy a Szent Korona jogfolytonossága fenn áll. A csonka parlament "megállapítja, hogy az ország szuverenitását ez a terület képviseli... A történelmi ezeréves alkotmány minden jogi alapja, és a magyar nép felfogása szerint is, a nemzet összességében az azt jelképező Szent Koronában van" (Tóth Z. J., 347 o.).

Így, az utolsó legitim magyar parlament utolsó határozata szerint (a) a jogfolytonosság 1944-ben nem szakadt meg, és (b) a jogfolytonosság feltétele a Szent Korona, és az ahhoz kapcsolódó korona tan. A jogfolytonosság, azaz a legitimitás csak ehhez a tanhoz való visszatéréssel állít ható vissza, és minden érvényes reformnak onnan kell kiindulnia. Ezek szerint a jogfolytonosság visszaállítása nem szükségkép fűződik a királyság visszaállításához. Ehhez elég lenne a Korona közjogi szerepét visszaállítani, így minden jog forrása a Korona lenne, amit gyakorlatilag a nemzet gyakorolna közvetlenül vagy szabadon választott országgyűlés révén.

Tehát 1945-ben volt az országnak egy másik, a hagyományos alkotmány szerint legitim és jogfolytonosságot élvező országgyűlése, és a helyes megoldás az lett volna, hogy az első ideiglenes országgyűlés és kormány ezzel a legitim, bár külföldön székelő országgyűléssel kapcsolatot teremt, és a folytonosság megszakítása nélkül együtt viszik tovább az ország vezetését új választások kiírásáig. Sajnos, a szovjet megszállás és a kommunista párt erőszakos hatalmi törekvése, ami legalább is *vis major*-nak tekintendő, nem tette lehetővé a jogfolytonosság megőrzését. Így nem az ország illetve a nemzet érdekei érvényesültek, hanem a Szovjet Unióé és egy idegen érdekeket képviselő politikai párté.

² Tóth Zoltán József, "A Szent Korona és a szentkorona-tan"; (lásd Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Kar, A Magyar Szent Korona és a szentkorona-tan az ezredfordulón, Budapest, 1999, 267-382 o.).

Kocsis Istvánnak igaza volt, mikor ezt írta: "A magyar nemzetnek nem szabad éppen azt a megoldást választania, amelyik együtt jár mindannak a tagadásával, ami múltjában értékes. Ragaszkodnia kell a sajátosan magyar közjoghoz, a történelmi magyar alkotmányhoz. A Szent Korona, amely történelme során a legveszélyesebb helyzetekben mindig megmentette, nem megsemmisítendő, nem kicserélendő tanához – és semmi másra, mint önvédelmi ösztönére hallgatván, s kijelentvén, mi a történelme."³

1999. december 10-én az Igazságügy Minisztérium támogatásával és a Magyarok Világszövetsége közreműködésével "Alkotmányosságról az Ezredfordulón" címmel vitaindító konferenciát tartottak Pesten. Az alkotmányosság keretein belül két kiváló előadó, a Szentkorona-tan két nagy szakértője, Kocsis István, és a nemzetközileg elismert jogász, Dr. Zétényi Zsolt behatóan foglalkoztak a Szentkorona-tan és a Szentkorona-eszme mai jelentőségével és a jogfolytonosság visszaállításának fontosságával, amit a következő részben ismertetünk. Mindketten időszerűnek találták a témával foglalkozni, és egy esetleges új alkotmányt a Szentkorona-tanra alapozni.

Érdekes, hogy ha már ennyire alapvető kérdésekkel foglalkoztak, egyikük sem vetette fel az államforma kérdését. Mindenki annyira magától értetődőnek veszi a veszített II. Világháború utáni zavaros években, a szovjet megszállás miatti idegen kényszer alatt létesített köztársaság megtartását, hogy a kérdést komoly szakemberek még csak fel sem vetik. A konferencián egyedül ezen írás szerzője hozta ezt fel, de nem nagy érdeklődést váltott ki még ebben a körben sem az államforma kérdése annak ellenére, hogy mind Kocsis, mind Zétényi kiválóan elemzik az utolsó évtizedekben kialakult helyzetet. Mégis meglepett, mikor Zétényi alaptalan megjegyzését olvastam az államformáról;

"A Szent Korona eszme legújabb kori nagy fordulata az, hogy a királynak (a Szent Korona fejének) helyét is tartósan a magyar nemzet tölti be, a Szent Korona és a nemzet azonos. Legyen Magyarország valóban a Szent Korona országa! Ennek feltétele a magyar nemzet felemelése erkölcsben, lelki kultúrában, műveltségben. A kérdés nem az, hogy királyság vagy köztársaság legyen, hanem az, hogy sikerül-e az erkölcsi-szellemi nemzetkoronázás."⁴

Azonban mielőtt Zétényi megjegyzését elemeznénk, meg kell vizsgálni a köztársaság kikiáltásának körülményeit. Kevesen emlékeznek, hogy az ezeréves alkotmányos rendszer hivatalos képviselője, a hercegprímás, mint az ország "első zászlósurá" és a király távollétében, illetve hiányában legilletékesebb személy, mint első közjogi méltóság, hivatalból tiltakozott és hivatalosan megóvta a köztársasági államforma törvénytelen bevezetését.

Miután az 1945 november 4-i választásokat a Kisgazda Párt 59.9%-os, azaz abszolút többséggel megnyerte, így a demokrácia és az akkor érvényben levő törvények alapján egyedül alakíthatott volna többségi kormányt (és a legitimitás kérdésében megegyezésre juthatott volna az akkor már nyugaton székelő legitim 1939-es magyar parlamenti képvisellel). Szovjet nyomásra kénytelen volt a kormányt 50-50 százalékban megosztani a marxista pártokkal úgy, hogy a kulcs belügyi tárca amely a rendfenntartó szerveket és az igazságszolgáltatást felügyelte és legalább elvben a legitimitás kérdése is a belügy hatáskörébe tartozott, kifejezett szovjet nyomásra a szavazatok 17.11%-át, tehát a szavazók egy hatodának bizalmát (vagy 5/6-ának bizalmatlanságát) élvező Kommunista Párt kezébe került.

A kor történésze így írja le a belügyminiszteri tisztségnek a kommunisták részére való kikényszerítését:

Miután a FKgP magának követelte a belügyi tárcát, ... Vorosilov marsall ... átadott egy listát Dálnoki Miklós Bélának, az ügyek továbbvitelével megbízott ideiglenes kormány miniszterelnökének, amely a Vörös Hadseregnek szállítandó hús, zsír, olaj, cukor stb. mennyiségét tartalmazta. Ez kb. háromszorosa volt az ideiglenes kormány rendelkezésére álló

³ L Kocsis István írása a jelen kötetben.

⁴ Dr. Zétényi Zsolt, "Magyar alkotmányossági kiskaté - Jogfolytonosság és alkotmány"

összes élelmiszernak. Vorosilov követelte, hogy a kormány három napon belül szállítsa le a kívánt élelmiszert. Amennyiben nem teljesíti kötelezettségét, a Vörös Hadsereg lefoglal minden fellelhető készletet. Ettől csak abban az esetben áll el, ha a "demokratikus" kormány megalakul. A Szovjetunió azonban csak olyan kormányban bíz, melynek belügyminisztere kommunista."

"A legmegdöbbentőbb és legfélelmetesebb ebben a magatartásban az volt, - írja a politikai bizottság egy tagja -, hogy sem az ország népe, de még csak az FKgP képviselőcsoportja sem értesülhetett ezekről a tényekről. A Szovjetunió beavatkozását nem lehetett nyilvánosságra hozni."⁵

Ebből a stratégiai pozícióból, mint kisebbségi párt, a kormány megalakulása után a kommunisták első követelése a "köztársaság kikiáltása" volt, ami ellen Mindszenty "a magyar primások több, mint 900 éven át gyakorolt közjogi tisztéből folyóan óvást emelt" a Miniszterelnökhöz és Varga Béla házelnökhöz írt levelében.⁶ Tudtommal ezt a hivatalos, előzetes óvást soha semmiféle bíróság nem tárgyalta le és nem hozott döntést ebben a kérdésben,⁷ sőt, a Mindszenty-perben ez volt az egyik fő vádpont Mindszenty ellen.

1945 decemberében Mindszenty erélyes hangú levelet intézett a miniszterelnökhöz a köztársaság ügyében, amelyben többek közt ezt írta:

"Úgy értesülök, hogy a nemzetgyűlés a közeljövőben napirendre szándékozik tűzni az alkotmányreformokat, köztük a köztársaság behozatalát, az ezeréves magyar királyság megszüntetésének tervét. Ha ez a hír megfelel a valóságnak, s ha nem is kaptam erről hivatalos tájékoztatást, a magyar primások több mint 900 éven át állandóan gyakorolt közjogi tisztéből folyóan óvást emelek eme tervek ellen."⁸

A többséget képviselő Kiszgazda Párt december elején még ellenezte a köztársasági államforma megszavazását, és vidéki pártszervezetek tiltakozó mozgalomban tiltakoztak ellene, minden eredmény nélkül. A pártvezetőségben Tildy Zoltán támogatta a javaslatot, amiért meg is kapta jutalmát: ő lett az első köztársasági elnök

A kommunista történész, Balogh Sándor (1926-2004), Mindszenty egyik kommunista antagonistája kárörvendve írta, hogy "a hercegprimás 1946 januárjában is változatlan energiával küzdött a köztársaság bevezetése ellen. Végül keserűen kellett csalódnia, mert sem a koalíciós pártok, sem az ellenzék körében nem akadt senki, az egyetlen Slachta Margitot kivéve, aki nyíltan szembehelyezkedett volna a köztársaság bevezetésével."⁹ Nyilvánvaló volt, hogy a szovjet hatalom állt a javaslat mögött, ami megfélemlítette a nem-kommunista politikusokat és a pártokat. .

Mindszenty rehabilitációja nem lehet teljes és az 1990 utáni rendszerek legitimitása nem lehet vitán felüli, amíg ez, az akkori alkotmányos rend szerint érvényes óvás és a Mindszenty-per egyik fő vádpontja nem tisztázódik! Ilyen esetben az óvás nem évülhet el az óvást emelő személy halálával, mivel azt hivatalból tette! Az sem számít hat, hogy azt a hivatalt törvénytelen módon, az óvást figyelmen kívül hagyva, az új alkotmányban megszüntették. Az óvás nemcsak a törvény lényege, hanem elsősorban a folyamat törvénytelenége miatt történt. Ha az akkori alkotmány szerint szabadon, a nemzet

⁵ Varga József, *Bűnös nemzet vagy kényszerű csatlós? Adalékok Magyarország és a Duna-medence kortörténetéhez*, I., II. (német kiadásból fordítva, Budapest, 1992), II. 245-246 o., v.ö. Kiss Sándor, *A magyar demokráciáért*, New Brunswick, 1983, 55-57 o.).

⁶ "A Mindszenty bűnügy", Kovács János, felelős kiadó, Budapest, 1949 17. oldal.

⁷ Megjegyzendő, hogy az egyébként elég tárgyilagosnak tűnő Magyar Alkotmánytörténet c. tankönyv (szerk. Mezey Barna, Osiris Kiadó, 2. Kadás, 1996) nem említi sem Mindszenty óvását, sem Vorosilov szerepét a kommunista hatalomátvétellel kapcsolatban. Lásd 293-5 o.

⁸ Mindszenty József, *Emlékirataim*, Toronto, 1974, 106 o. Mindszenty itt megjegyzi, hogy az eredeti levélből csak ennyit tud közölni, ugyanis eredeti leveléhez nem fér hozzá és ezt is csak az 1949-ben a politikai rendőrség által kiadott Fekete könyvből idézi

⁹ Balogh S., "Mindszenty József, a politizáló katolikus főpap," <http://eszmelet.freeweb.hu/34/baloghs34.html>

önakaratából összehívott törvényes nemzetgyűlés mondja ki a köztársaságot, azt nem lehetett volna megóvni!

Így tehát előbb-utóbb nem csak új alkotmányt kell készíteni, hanem meg kell vitatni az államforma kérdését is. Jelen írás ehhez szeretne egy részt vitaindító lenni, másrészt kis ismertetőt próbál adni egy olyan államformáról, amivel az utolsó nyolcvan évben nem volt semmi tapasztalatunk, és az ezt megelőző néhány száz évben csak negatív tapasztalatunk volt.

Azonban mielőtt a királyságról, mint államformáról beszélnénk, szükséges tisztázni az u.n. korona-tan és az államforma kapcsolat kérdéskörét, illetve a még alapvetőbb kérdést, a korona-tan jellegét. A századok alatt kialakult Szentkorona-tan a magyar alkotmányosság és jogfolytonosság alapja volt, néhány megszakítással, a történelem folyamán egészen az 1949-es Sztálin-Rákosi "alkotmány" kimondásáig. Sokan és sokat írnak a korona-tanról a jogfolytonosság visszaállításával kapcsolatban, mint sajátos magyar jelenség, azonban a különböző írások különböző képen látszanak értelmezni a fogalmat. Az alapkérdés tehát az, hogy a korona-tan

- a. megváltoztathatatlan szabályrendszer,
- b. bizonyos alapelv rendszer, aminek alapján a részleteket lehet alakítani és változtatni a szükségletnek megfelelően,
- c. egy rugalmas fogalom, amit lehet alakítani, ahogy a napi politika kívánja, azaz nincs semmi belső tartalma, amihez ragaszkodni kell, hanem mindig azt jelenti, amit valaki vagy valakik, esetleg az egész nép beleolvas,
- d. eszmerendszer, ami érvényes, amíg meg nem változtatják vagy szüntetik

A korona-tan történetét vizsgálva a b. értelmezés a d.-vel együtt a legelfogadhatóbb. Nézzük meg tehát röviden, mik is ezek az alapelvek? A legalapvetőbb elv, hogy a Szent Korona az ország tulajdonosa és minden jog forrása. A következő az, hogy a Korona az egységes nemzetet képviseli úgy, hogy a nemzet a Korona teste, és a király, vagy annak megfelelő, a nemzetet képviselő legfőbb közjogi méltóság a feje. Végül, a Szent Korona nevében törvényt csak a test és a fej közösen hozhatnak.

Ebben az értelmezésben a nemzet kötik ezek az alapelvek: ezeken belül rendelkezhetnek a részleteket illetően, de ezeket meg nem sérthetik a Szent Korona nevében. Ha gyökeresen változtatni akarnak az alapelveken, a Szent Korona-tan nem akadályozhatja azt meg, de akkor le kell mondanunk a korona-tan névről, mert ez a Szent Korona részéről mintegy öngyilkossággal lenne egyenlő.

Itt két fontos megkülönböztetést kell tenni. Először, Egyed István¹⁰ megkülönböztet alaki és anyagi jogfolytonosságot, ami megfelel a fenti b. pontnak. Az alaki a változásokra vonatkozó szabályok betartása, és az anyagi, ami szintén lényeges, "a reformoknak a meglévő intézményekben kell gyökerezniük." Így valami radikális változás nem biztosít anyagi jogfolytonosságot. Ezért a nemzet, betartva az érvényes szabályokat (jelen esetben a hagyományos korona-tant) elfogadhat olyan államformát, ami nincs összhangban a korona-tannal, és így megmarad, illetve visszaáll a formai jogfolytonosság, de megszűnik a korona-tan alkalmazása. Így, ha egy esetleges nemzetgyűlés javaslatára a nemzet szabadon a köztársaság mellett döntene, ezzel megszűnne a korona-tan alkalmazása Magyarországon. Alkotmányjogban sem lehetséges megoldás, hogy "a kecske is jól lakjon, a káposzta is megmaradjon."

Így például a jelen Országgyűlés honlapján megtalálható alkotmányjavaslat bevezetője következetes, mikor elhagyja a korona-tanra való hivatkozást, bár ha nagyon következetesek akarnak lenni, a Szent korona említését is mellőzniük kellene, de így sincs benn ellentmondás, mert a Korona nem, mint jogforrás, hanem csupán mint jelkép szerepel.

"A" változat - Magyarország történelmi hagyományai és a Szentkorona által jelképezett ezeréves magyar állami folytonosság kifejezéseiként a Magyar Köztársaság állampolgárainak közössége kinyilvánítja azt az akaratát, hogy a szabadság, egyenlőség és testvériség

¹⁰ Egyed István (Bp., 1886. júl. 11., – Bp., 1966. júl. 14.): jogász, egyetemi tanár, a 30-as évek neves közjogásza

szellemében érvényre juttatja és védelmezi a népszuverenitást és a demokráciát, megvalósítja a jogállamiságot, biztosítja és óvja az emberi jogokat.

Mindezek jegyében az Országgyűlés a magyar nemzet akaratának megfelelően elfogadja a Magyar Köztársaság Alkotmányát.¹¹

A javasolt B és a C variációk is hasonlóak. Nyilvánvaló, hogy egyik sem áll a korona-tan alapján, sőt, még a formai jogfolytonosságot sem állítaná vissza, ugyanis a korona-tan alapján nem elég, ha egy választott országgyűlés hagyja jóvá az alkotmányt illetve az új államformát. Azt még meg kell jegyezni, hogy a rossz emléké Francia Forradalom jelszavainak említése teljesen kizár minden azonosulást a korona-tannal. Itt hadd idézzem a Szébb Jövőért Társaság bemutatkozó nyilatkozatát, amely jobban megfelel a korona-tan elveinek:

“A „Szébb Jövőért” Társaság alapelveként, a Francia Forradalom túlhaladott féligazságai, „szabadság–egyenlőség–testvériség” helyett az „**igazságosság–kölcsonőség–méltányosság**” érvényre jutását jelöljük meg mind a magyar belpolitikában, mind az EU, valamint a világ országai közti viszonyban.”

Jelen írás kereteiben nincs lehetőség a Szentkorona-tant részletesen elemezni, így csak az államformával kapcsolatos részeket vizsgáljuk meg röviden: mi a korona-tan viszonya az államformához? Van-e egy bizonyos államforma, amit a korona-tan megkövetel?

Logikailag ezek a lehetőségek:

1. előírja a királyságot,
 - a. koronázott királlyal, vagy nélküle (kormányzó helyettesíti a királyt);
 - b. dinasztikus, vagy életfogytig választott király, öröklési jog nélkül;
 - c. magyar állampolgár, vagy Árpád-házi leszármazott, így lehet külföldi is;
2. közömbös az államforma kérdésében – a nemzet szabadon dönthet róla.

Nézzük tehát Zétényi megjegyzését a fentiek ismeretében. Zétényi szerint “A kérdés nem az, hogy királyság vagy köztársaság legyen, hanem az, hogy sikerül-e az erkölcsi-szellemi nemzetkoronázás.” Zétényi ugyanebben az írásában megemlíti, hogy “Sándor András, kiváló közíró állapította meg 1997-ben kelt soraival: „... A Szent Korona – Magyarországon – nincs összekötve a születéssel öröklődő monarchia intézményével és a klasszikus monarchikus államformával: ez csak addig állt fenn, amíg az Árpád-háznak nem szakadt magva. Azóta a nemzet visszakapta államformára vonatkozó cselekvési szabadságát, de mindig Sub Specie Sacrae Coronae. Ennélfogva **a Szent Korona egy sajátos köztársaság struktúráját testesíti meg.**”

Először is, az Árpád-háznak nem szakadt magva, csupán nem volt férfi-ágon örökös. Másodsor, Sándor András szerint a nemzet olyan államformát alkothat, amelyet akar, de persze mindig a Szent Korona nevében. Ezzel az állásponttal azonban több baj van. Először is, ez nem biztosít anyagi jogfolytonosságot, ha a nemzet hirtelen egy új, a sajátos magyar kultúrában és történelemben megalapozatlan államformát választana, de Sándor még a formai jogfolytonosságot sem köti ki mint alapkövetelményt. Azonban a legfontosabb szempont, hogy ekkora szabadságot gyakorolni “Sub Specie Sacrae Coronae” alatt megfosztja a korona-tant minden tartalomtól, csupa szójátékká teszi. Ha Sándor András becsületesen akar maradni, akkor el kell ismernie, hogy bár a nemzetnek joga van köztársasági államformát választani, de ez a korona-tan feladását jelentené.

A jogfolytonosság kérdésében Zétényi még egy súlyos engedményt tesz, mikor 2002-ben készült soraiban ezeket írta:

“A legitimitás nem egyszerűen a történelmi jogintézményeknek és az alkotmányfejlődés irányának való megfelelés, hanem a köz általi elfogadottság, a ‘nemzet akarat’ szerint ítélt meg. A legitimitásnak azonban - noha fakadhat kizárólag a köz általi

¹¹ Lásd <http://www.mkogy.hu/alkotmany/alkterv.htm>

elfogadottságból, s így a korábban nem legitim hatalom is legitimmé válhat - egyik fontos forrása a hatalom folyamatossága, azaz a szerves történetiség.”¹²

Itt megint több pontot kell kifogásolni. Még ha “köz általi elfogadottság” meg is lenne, mint egyesek szerint a jelen esetben a köztársasági államformának, hiányzik a “szerves történetiség.” Ezért nem lehet a Zétényi elvet a jelen helyzetre alkalmazni, mert a Rákosi-féle “népköztársaságot” nem lehet elfogadottnak tekinteni, és a rendszerváltás óta eltelt közel húsz esztendő (tizenkettő, mikor Zétényi ezt írta) nagyon rövid idő, és a tapasztalat nagyon negatív ahhoz, hogy “szerves történetiséget” alkosson. Azonkívül még ez az elv is megkérdőjelezhető két okból: egyrészt nehéz megkülönböztetni a “köz által való elfogadást” és a beletörődést, másrészt ezzel az elvvel feleslegessé teszi a jogfolytonosság formális visszaállítását, ami eddig mindig megtörtént, kivéve a jelen esetet. Végül, jogsértés és forradalom nem teremthet jogot, bármennyi víz folyik is le a Dunán, még ha a nép zöme beletörődik is egy “elfogadhatatlan realitásba,” Csurka István szavait idézve.

Kis jóindulattal azt lehet kiolvasni ebből a megjegyzésből, hogy ez a kérdés nem időszerű, egy félévszázad alatt megszoktuk a köztársaságot, tehát ne bonyolítsuk a jogfolytonosság kérdését az államforma felvetésével. Azonban akármilyen jól kitaposott és kényelmes lenne is a rabszolgának kijáró bocskor, ne adjuk fel érte a magyaros huszárcsizmát. Főleg, ha figyelembe vesszük, hogy a köztársaságot Sztálin és Rákosi Mátyás erőltették ránk, hogy megfosszanak bennünket legértékesebb nemzeti hagyományaink egyikétől. Azonkívül ez az értelmezés figyelmen kívül hagyná Mindszenty óvását, ami eleve törvénytelené teszi a jelen államformát.

Félő, hogy Zétényi, a társadalmi béke kedvéért ebben látta a jövőt, mikor ezt írta fent idézett soraiban: **“A Szent Korona eszme legújabb kori nagy fordulata az, hogy a királynak (a Szent Korona fejének) helyét is tartósan a magyar nemzet tölti be, a Szent Korona és a nemzet azonos.”** Először is, a királynak a helyét nem a nemzet, hanem jelenleg tartósan a köztársasági elnök tölti be. A nemzet a Szent Korona teste, és a király a testet irányító fej, amit Sándor András és Zétényi úgy látszik nem akar elismerni. Ez az elképzelés nem a Szent Korona Eszme “legújabbkori fordulata,” hanem az Eszme tagadása! Ha a Szent Korona Eszme, ha egyáltalán különbözik a Szent Korona-tantól, el tudja fogadni a Rákosi-féle köztársaságot, vagy még a jelen helyzetet is, mint legitim, akkor a Szent Korona Eszme egy szlogenné vált, amit politikusaink és jogászaink úgy nyújtogathatnak, mint a rétestésztát, amíg végül is elveszti minden történelmi jelentését és jelentőségét és joggal válik cinikus megjegyzések céltáblájává.

Ha nem is kifejezetten, de elvben a királyság mellett látszik Kocsis érvelni mikor ezzel óv bennünket: “A magyar nemzetnek nem szabad éppen azt a megoldást választania, amelyik együtt jár mindannak a tagadásával, ami múltjában értékes.” Márpedig a királyság volt, legalább is a Habsburgok előtti korokban, egyik legértékesebb hagyományunk.

Ezenkívül azt is figyelembe kell venni, hogy a köztársasággal és a köztársasági elnökökkel sem voltak szerencsésebbek a tapasztalataink, mint a Habsburgokkal. Másrészt a Habsburg uralkodó házzal kapcsolatos tapasztalatainkat nem lehet egyértelműen a királyság számlájára írni. Az osztrákok szempontjából a Habsburgok kiváló uralkodók voltak, mint a valamikor nagy és dicső Német-Római Szent Birodalom, majd Ausztria császárai, aminek mi, magyarok ittuk meg a levét. Nem tudni, hogy ha a meggyilkolt Rudolf¹³ csak magyar király lett volna, az osztrák császárság terhe nélkül, milyen uralkodó lett volna?

¹² dr. Zétényi Zsolt: Jogfolytonosság és alkotmány

http://www.alkotmany.ngo.hu/2002_szep_13_14_zetenyi_zsolt_rovid.htm

¹³ Rudolf osztrák trónörökös, aki 1858. aug. 21-én született, Ferenc József császár egyetlen fia volt. 1889. jan. 30-án a Bécshez közeli mayerlingi vadász kastélyban történt halálát hivatalosan a szeretőjével együtt elkövetett öngyilkosságnak tulajdonítják. Egyes híresztelések szerint azonban meggyilkolták a magyar nacionalizmus iránti szimpátiája miatt. Baráth Tibor, francia forrásokra hivatkozva, Ferenc Ferdinánd és annak cseh támogatóit tartja Rudolf gyilkosainak (lásd Baráth Tibor: „A mayerlingi tragédia új megvilágításban”, A KÜLFÖLDI MAGYARSÁG

Az igazi bajkoczkodó a dual-monarchia intézménye volt, amelyben a törökök által támadott és megtört Magyarország másodrendű állam lett a Birodalomban, majd a Birodalom feloszlása után a kis Ausztria mellett. A két ország/nemzet közti viszony egyenlőségi alapon egész az 1867-es Kiegyezésig nem volt rendezve. Így attól kezdve, hogy a koronát V. László halála (meggyilkolása?) után a Habsburgok megszerezték, egész 1867-ig az osztrákok Magyarországot, mint megszállt gyarmatot kezelték, és az uralkodó még, mint magyar király is ezt az elnyomó illetve gyarmatosító szerepet töltötte be. Csupán a Szent Korona létezése, és az arra alapuló korona-tan, amely a magyar nemzetnek megadta az ellenállás jogát, védte és mentette meg a magyar nemzetet, még függő viszonyában is, mint önálló államalakulat. A Kiegyezés szellemét akarta Ferdinánd trónörökös visszafordítani, ami nemcsak a magyaroknak lett volna rossz, de a szerb nacionalisták is elleneztek, és ez provokálta ki a merényletet ellene.¹⁴

Így ezt a negatív tapasztalatot nem lehet magának a királyság intézményének a terhére írni. Ugyanakkor a Korona létének és a korona tannak pozitív hatását nem lehet tagadni.

2. ÁLLAMFORMA ÉS TÁRSADALMI VISZONYOK

Visszatérve a jogfolytonosság megszakítására, a köztársaság kihirdetése és az új, sztálini "alkotmány" megteremtése csak az első lépések voltak egy történelmi méretű és forradalmi jellegű társadalmi és kulturális változás kieroszakolásában. Fel kell ismernünk, hogy milyen szerepet szántak a magyar népnek, és el kell döntenünk, hogy továbbra is ezt a Sztálin által kiesztelt és Rákosiék valamint mai utódjaik által végrehajtott szerepet elfogadjuk-e és ezt akarjuk-e tovább játszani, vagy visszatérünk őseink ezer éves kultúrájához és államformájához. Mert a kettő nem fér össze. Ha maradunk Rákosi fele lumpenproletárok, akkor a köztársaság az ideális forma, de ha akarunk változtatni, akkor a köztársaságot fel kell cserélnünk egy hagyományos magyar államformára, mint azt látni fogjuk.

A magyar társadalom ezer évig hierarchikus, organikus azaz szervezett rendi társadalom volt, amit a szociológusok Ferdinánd Tönnies szociológus után német kifejezéssel *gemeinschaft*-nak neveznek. Ezt a fajta társadalmat a közösség, elsődleges csoportok közti összefogás, egymásközti bizalom, elkötelezettség és felelősségtudat, hierarchikus szerep illetve munkamegosztás jellemzi.

Ugyanakkor a mai magyar társadalom pont ennek az ellenkezőjét mutatja. Egyik külföldi levelezőtársam szerint "Járja a hír, hogy a miniszterelnök személyi biztonsága parancsolóvá teszi, hogy egy 50 milliós páncélgépkocsiban közlekedjen szeretett népe között, akik alig egy éve még tapsolva választották vissza. Jobb időkben ezen nem is lehetne megütközni – de pont ma van erre pénz amikor az ország adósságban fuldoklik, gazdasági válság van s az élet minden területén pénzügyi elvonások, megszorítások vannak?"¹⁵ Még ha nem lenne igaz a hír, akkor is jellemző, hogy a hír szavahihetőséget élvez.

Csoóri Sándor költő, a Magyarok Világszövetsége volt elnöke, irt egy Márciusi Charta című nyílt levelet a nemzet értelmiségéhez, amelyben költőhöz illő drámai hangon ecseteli a valós helyzetet:¹⁶

IDEOLÓGIÁJA" (Montreal, Sovereign Press, 1975.) A Baráth által használt forrás: *Ugek, LA TRAGEDIA DE MAYERLING (Brussels, 1953.)* 223, lásd <http://www.livres-chapitre.com/-G10LJ2/-UGEK/-LA-TRAGEDIE-DE-MYERLING.html>)

¹⁴ Ferenc Ferdinánd osztrák főherceg, akinek meggyilkolása az I. Világháborút kirobbantotta, 1863. dec. 18-án született. Rudolf főherceg halála után először Károly Lajos főherceg, a császár legidősebb öccse lett a trónörökös, majd ennek halála után (1896) fia, Ferdinánd, Ferenc József unokaöccse lett a trón nyilvánvaló örököse. A császár azonban helytelenítette a polgári származású cseh Sophie Chotek-vel 1900-ban kötött házasságát, és gyermekeit kizárta az örökösödésből. Ferenc Ferdinánd egy ideig támogatta az Osztrák-Magyar Monarchia átszervezését egy harmadik, horvát királyság létrehozatalával. Ez volt egyik oka annak, hogy a szerb nacionalista Gavrilo Princip meggyilkolta.

¹⁵ Dr. Pungur József, az MVSZ külregió elnöke, 2007. augusztus végén írta.

¹⁶ Csoóri S.: Márciusi Charta az értelmiség összefogása 2007., <http://portal.jobbik.net/index.php?q=node/4507>

“Akárhova lépünk, kő csikorog a lábunk alatt. Akárhova nézünk, korhadozik az ég fölöttünk, mint az üresen maradt istállók mennyezete. Meg szeretnénk határozni a helyzetünket, szélben és napsütésben, de nem tudjuk, mert a nyelv elmenekül előlünk. Úgy vagyunk foglyok és tehetetlenek ebben a szerencsétlen, kis hazában, ahogy természetesen szeretnénk lenni benne. Őrület! - mondhatnánk halálos lelki nyugalommal magunknak is, de zavarodottan már önmagunkkal sem tudnánk szóba állni.

Ezt szokták egy országban válságnak vagy csődnek nevezni. Csődnek - lábunk fejtől a koponyánk magaslatáig....”

Maga a tény, hogy a sokszoros köpönyegforgató Csoórirra hárult a feladat ezt a Chartát megírni mutatja, hogy mekkora a csőd. Csoóri Sándor fiatalkorában Rákosit dicsőítő verset írt,¹⁷ mint Rákosi Mátyásnak ‘legjobb ifjú katonája.’ Majd, mint az akkori magyar intelligencia egyik vezetőjének és Antall József fő mentorának és tanácsadójának, Csoórinak kulcs szerepe volt abban, hogy a rendszerváltás elmaradt és a negyven éve tartó züllesztés tovább folytatódott. Ezért jutalmul megkapta a Magyarok Világszövetsége elnökségét. Utána, mikor nem sikerült a Világszövetséget Boros Péter, Csoóri jó barátja és Antall miniszterelnök bizalmi embere, majd Antall utódja kezére játszani, Csoóri Sándor főkolomposa lett a Magyarok Világszövetsége szétverésére irányuló, Orbán Viktor által vezetett FIDESZ próbálkozásnak.

Most a Márciusi Charta nevű kiáltványban 1848 március 15-eszelleme idézi fel, de drámai hangja ellenére, semmi programot nem ad. A 118 értelmiségi akik aláírták a Chartát, köztük két volt köztársasági elnök is, elismerik a csődöt, és támogatják, hogy hozzanak létre egy “autonóm személyiségekből álló testületet,” amelynek “úgy kellene majd működni, mint egy - jelképesen szólva - szellemi és morális felsőháznak, amelyben rangot az erkölcs, az értelem, a rokonszenv, a nemzeti érdekek egységes védelme ad.”

Mi a feladata ennek a “szellemi felsőháznak?” A Charta meg is válaszolja a saját kérdését:

“Mit tudunk hazánk megmentésére kiverítékezni magunkból? Csak olyasmit, ami nekünk van. Bátorságot, konok hajthatatlanságot, félresöpörhetetlen érveket. Ehhez azonban kellene egy, a prágai chartásokra emlékeztető értelmiségi csapat, amely Németh László gondolatát követi szigorúan: A szellem embere az, akiben ott feszeng a szellemiség örök ösztöne A szellem: rendező nyugtalanság, amely nem tud beletörődni az elszórt tények halmazába, mindig az összefüggéseket keresi.”

Tehát a feladat “a szellemi összefüggéseket keresni.” És ha megtalálják őket, akkor majd valamikor a távoli jövőben, lesz valami változás, ha a jó Isten is úgy akarja. A tragédia azonban az, hogy a nemzetnek nincs arra ideje, hogy évtizedeket várjon a megoldásra, itt MOST, rövid időn belül kell cselekedni, megoldást találni, hogy a “dicső nemzethalált” elkerüljük, olyan eszközökkel, amivel Csoóri szerint bővelkedik a magyar intelligencia, “Bátorság, konok hajthatatlanság, félresöpörhetetlen érvek.” Mások szerint pont ezek hiányzanak ma Magyarországon. Legalább is Csoóri eddig nem mutatta jelét egyiknek sem.

Úgy tűnik, Csoóriék tanultak a kommunista rendszerből. A mai világban nem lehet az intelligenciát börtönbe vágni! Csoóri megoldása tehát lekötni az intelligenciát, adni nekik valami csontot rágcsálni, ami eltereli a figyelmüket a napi problémák konkrét megoldásától és valami politikai megoldás keresésétől. És 118, magát intelligensnek tartó egyén harapott erre az olcsó trükkre, azt hívén, hogy ezzel segítenek megoldani a válságot. Az egész Charta ügy briliáns elterelő manóver.

De ha mégis keresnek valami kiutat és túl akarnak járni Csoóri trükkjén, jelen írás adhat nekik valami támpontot, amiből kiindulhatnak. Kezdjék az államforma megvitatásával, az új alkotmány megteremtésével és a jogfolytonosság visszaállításával, ha valami hasznosat és történelmit akarnak csinálni. Bár nem tudom, okos lenne-e ilyen súlyos problémát olyan csoport kezébe adni, amelyben két volt köztársasági elnök és nyolc püspök is díszleg.

¹⁷ “Egy dalos ajkú kismadár köszöntőverse (Rákosi Mátyás elvtársnak 60. születésnapjára)”

Sajnos, az egyházak is mutatják a jeleit ennek a csődnek. Míg a negyvenes években volt egy Mindszenty, aki szembeszállt nem csak Rákosi Mátyással, hanem veszprémi püspök korában Szálasival is,¹⁸ vagy a reformátusoknak volt egy Ravasz Lászlójuk, az evangélikusoknak egy Ordass Lajosuk. Ma ahelyett, hogy az egyházi vezetők írtak volna egy kritikus nyilatkozatot és javasoltak volna egy kivezető utat és programot, Balás Béla katolikus püspök úrnak ezt a Chartát kellett aláírnia ("kellett" abban az értelemben, hogy nem talált más módját a cselekvésnek). Ezzel kapcsolatban írta az álabbi kétségbeejtő sorokat:

Radnóti repülőjének még "térkép" volt a táj, mára ugyanaz csak gyepű, megtűzdelve emléktáblákkal. Gyakorlatilag mifelénk megszűnt a magyar falu. Elment a postás, elment a bakter, a boltos és az orvos, el az érettségiző és el a tanítója. Feladta a vállalkozó, de megmaradt a templom beázó tetejével és az elárvult parókia. Agonizál a "szülészet", Marcaliban volt idő, amikor elfekvőnek használták, ma nem tudom, hol tartanak. A legtöbb művelődési házat bezárták és szenvednek a könyvtárak is. Félig eladták a somogysárdi ménest, pontosabban elúsztak a legelők, szélnek eresztették a lovászokat, a maradék ló meg éhezik, s valószínűleg arról álmodik, hogy egy következő tüntetés előtt neki is jut harapnivaló. A Dráva mentén elfogytak a felszedhető sínek meg az ellopható táblák. Az iskolák még a vakáció előtt elcsendesednek, hiszen a legöregebb legény sem emlékszik, mikor volt az utolsó lagzi. Az Arany János korabeli "aprónép" már csak a régi képeken észlelhető. Ma az intelleum így szól: Ha valahol takaros, új házat látsz, tanulj hollandul, de siess, mert nyakadon a kínaiak.¹⁹

A 20 tagú Katolikus Püspöki Konferencia tagjai sem egyénileg sem kollektívan, valamint a kilenc nyugalmazott püspök nem mertek kezdeményezni egy nemzeti megújodási programot vagy legalább amellet való nyílt kiállást. Még ezt a semmitmondó kiadványt is Balás mellett csak öt katolikus püspök és két érsek, azaz a katolikus püspöki kar 20 tagjából nyolc (a kilenc nyugalmazott püspök közül egy sem), plusz három református és egy evangélikus püspök írták alá. A zsidó egyházi vezetők közül egy sem szerepel az aláírók közt. Balás püspök úr nyilván érezte ezt a felelősséget mikor ezzel zárja írását: "A mieink közben szorgalmasan hallgatnak, talán félnek, úgy mint régen... Ezek után csoda-e, hogy megörültem Csoóri Sándor levelének. Azt írta, amit nekem kellett volna." Igaza van Balás püspök úrnak, neki, a magyar püspököknek és Erdő Péter bíborosnak, mint Mindszenty utódjának kellett volna kivezető utat mutatniuk.

Nem csoda, ha a Chartát aláíró lista közlésére az első hozzászóló a kormány vélt meglepetéséről írta: "a torkukon akadt az egyházi vezetők csatlakozása az aláírókhoz,"²⁰ nyilván még ilyen enyhe kiállást sem várva a hierarchiától. A szerkesztő pedig ezt a megjegyzést fűzte a lista aljára: "legnagyobb örömünk, hogy az aláírók között végre megtaláljuk római-katolikus püspökeinket, főpásztorainkat. (8fő). Végre ők is felemelik szavukat és irányt mutatnak nyájuknak. Köszönjük." Attól félünk, hogy a Szerkesztő Úr túl optimista. nyolc püspök nevének odabiggyesztése egy semmit mondó Chartára messze van az "iránymutatástól."

Nem mintha mi nyugaton élő magyarok nem örülnénk, hogy néhány főpap végre nyilatkozik, de be kell vallanom, hogy én, mint volt veszprémi kispap, aki három évet ültem le Rákosi márianosztrai börtönében, illetve várpalotai szénbányájában az Olti Tanács által kimért hat esztendőből, ennél sokkal többet vártam egy szabad magyar katolikus egyház hierarchiájától. Igazi iránymutatást vártam, nem egy Csoóri Sándor mögé bújó cinikus egyetértést. Résztételükkel a főpapok jelentősen felértékelik Csoóri trükkjét.

Az egyházak is úsznak az árral ahelyett, hogy gátat emeltek volna a pusztításnak. Ma Magyarországon nincs egyházi vezető, aki Mindszenty, Ravasz vagy Ordas cipőjébe volna képes bújni. Képzeljük el ezt a három főpapot, micsoda razzit rendeznének ma, ha élnének.

¹⁸ Lásd a Dunántúli püspökök 1944. október 31-i Emlékiratát, Mindszenty emlékirataim, 39-42 o.

¹⁹ Balás Béla püspök: "Miért írtam alá a Márciusi Chartát?"

<http://ujember.katolikus.hu/Archivum/2007.07.01/0103.html>

²⁰ <http://portal.jobbik.net/index.php?q=node/4507>

Az egyházak túléltek a kommunizmust és a rendszer, illetve elitváltást, de nemzeti szempontból gyalázatosan lezüllesztett állapotban.²¹

Igaz, hogy Balás püspök úr ezt tizenhét évvel az “átkos” megszűnte illetve átfestése után írta, de a züllési folyamat (nem lehet másnak nevezni) 1946-ban kezdődött, es az utolsó két évtizedben legfeljebb felgyorsult. Eljutottunk oda, amit Tönnies német szociológus után *gesellschaft*-nak neveznek: az egyéni érdek dominál, nincs egyetemes szabály vagy norma, mindenki “felszabadult” a szabályok alól, a hagyományok a szemétdombra kerülnek. A kis közösség szétverésével létrehoztuk a “tömegtársadalmat,” és a polgár helyett a proletárt, amit nem volt nehéz a lumpenproletár sorba dönteni. Az *egyenlőség* nevében a termelés növelése helyett mindenki mindenkivel versenyez, illetve vetekszik a koncert, az a győztes, aki előbb szúrja hátba ellenfelét, mielőtt ő kapná a tört. Aki pedig ezt nem bírja, az veheti a vándorbotot és kitántoroghat nyugatra, vagy lehet szolgálja saját hazájában. A különbség a mostani és a 19. század eleji emigráció közt, hogy akkor a parasztok és a munkásosztály tagjai vették a vándorbotot, most az intelligencia, a nemzet elitje távozik, folytatva a kivándorlási folyamatot, ami az 1944-45-ös meneküléssel kezdődött, majd '56-ban és a '80-as évek nyugaton tanuló egyetemisták kinntmaradásával folytatódott. Az elmúlt ötven év alatt nem volt lehetőség az új, nemzeti értelmiségi elit osztály kialakulására, illetve a tehetség felszínre jutására a politikai rendszer zártsága miatt.

Természetesen ez a koncert való küzdelem nem egyedi magyar jelenség. Amerikában a harmincas évek óta a szakszervezetek erre az elvre alapulnak: a többtermelés helyett nagyobb részesedést követelnek a haszonból, a termelés növelése nélkül. A növekvő amerikai termelés a technológia és a vállalkozók befektetésének és nem a munkások szorgalmának köszönhető. Most mutatkozik Amerikában ennek a kapzsiságnak az eredménye: a túlárazott amerikai munkaerő miatt, a globalizáció nevében, a nemzetközi cégek exportálják a munkalehetőséget alacsonyabb munkabérű országokba. Nálunk azonban ez a négy évtizeden át belénk vert Marxista osztályharc klasszikus megvalósítása új magasságot ért el, vagy ha úgy tetszik, rekord mélypontra süllyedt, mikor majdnem mindenki azt keresi, mit és hol lehet elcsalni, ellopni, erőszakkal vagy anélkül.

Közgazdászok kétféle gazdasági rendszert különböztetnek meg: zéró összegű, mikor a javakat több termelés helyett újra osztjuk úgy, hogy az egyiktől elveszünk, amit a másiknak odaadunk. Amit az egyik nyer a másik elveszíti ugyanazt. A másik a pozitív összegű, mikor a többtermelést úgy osztják el, hogy mindegyik nyerjen. A hagyományos rendszer, ha tökéletlenül is, de elvben így kellett volna, hogy működjön. Ehhez hozzá lehet adni a harmadik rendszert, ami annyira ritka, hogy a közgazdászok ki sem dolgozták ennek a rendszernek az elméletét, amikor a politikum mindent ellop, még azt is, ami le volt szegezve, és a népből lumpenproletárt csinálnak, aki minden függetlenségétől megfosztva, az állam illetve

²¹ A fentiek megírása után kaptunk hírt, hogy a Református Egyház Zsinata Elnöksége nevében, Dr. Bölcskei Gusztáv püspök, a Zsinat lelkesi elnöke által augusztus 29-én kiadott egy állásfoglalást a jelenlegi tragikus állapotokról. A Református Egyház, Ravasz László szellemében végre magára ébredt és nem csak Csoóri féle semmitmondó nyilatkozatot adott ki, hanem komoly reformok kivitelezését célzó párbeszédre és együttműködésre szólítja fel a politikumot. Ezt követően [2007-09-10] Bölcskei Püspök úr levelet irt Szili Katalin házelnöknek. “Nyugtalanító fejleményekről, manipulált társadalmi párbeszédéről és szélsőségesé vált pártpolitikai csatározásokról tett említést Bölcskei Gusztáv Szili Katalinnak, az Országgyűlés elnökének írott levelében. A zsinat lelkesi elnöke hangsúlyozza: egyházunk bekapcsolódna az egészségbiztosítási rendszerről és a nyugdíjrendszerről való közös gondolkodásba. A Magyarországi Református Egyház Zsinata együttműködne az Országgyűléssel, hogy a társadalom széles rétegeit bevonva érdemi párbeszéd indulhasson meg - teszi hozzá a levélíró. Végezetül Bölcskei Gusztáv arra kéri Szili Katalint, mindent tegyen meg, hogy a Tisztelt Házban az ország valós és lényeges problémáiról essen szó.”

(lásd http://www.reformatus.hu/folytat_hirek.php?cikk=1189448585, Hírek) Kérdés, mikor ébred fel a katolikus hierarchia és lép Mindszenty bíboros-hercegprímás cipőjébe? Balás püspök úr ha már beismeri, hogy nekik kellett volna nyilatkozni, ha utólag is, csatlakozhatna az egész püspöki karral a Református Egyházi Zsinat kezdeményezéséhez

pártpolitikusok kegyeire van utalva, és nemcsak jóléte hanem egészsége és léte a politikusok jóindulatától függ. Marx szerint a proletariátus az elgyökértelenített és kizsákmányolt dolgozó osztály, míg a lumpenproletariátus a potyaleső, dologtalan vagy munkanélküli, mások adóztatásából vagy kirablásából élőködő osztály. Magyarországon tizenhét éve dolgozik a politikai elit ennek a lumpenproletariátusnak a megteremtésén.

A valamikori rendi és polgári társadalomból a köztársaság alatt lumpen proli társadalom lett olyan értelemben, hogy a szavazópolgárok nagy része lumpenproletár, és az ő szavazatukkal a lopások révén milliomosokká lett lumpenproletárok kormányozzák az országot. Ezért és ezt felismerve illetve kinyilvánítva 2007 március 13-án a magyar intellektuális elit másik része a Csoóriénál sokkal harciasabb kiáltványt adott ki. A kiáltvány megfogalmazói szerint

Hazánk törvényen kívüli ország, úgy mint 1990 előtt. A már csak adok-kapokból álló parlamenti színházból mindenkinek elege van. Az aláírók ezért kötelességüknek tartják tudatni a nemzettel, hogy a kormánynak nevezett, idegenekkel szövetkező érdektömörülés eltávolítása, mielőbbi közakarattal, nemzetstratégiai szempontból törvényes kötelességünk”.

A rablókat és a sajtó politikai irányítóit - akik társ tettesek és bűnsegédek - személy szerint kell elszámoltatni, mert Magyarország utolsó órák végveszélyben van, a küszöbön álló államcsőd előtt. Ennek bekövetkeztekor az okozókat még az ország területén fel kell tartóztatni és nyilvánosságra hozni: ki, mikor, milyen pénzből, hogyan, mekkora vagyonhoz jutott a közvagyonból.

Amennyiben e gátlást nem ismerő hatalom a közeljövőben ismét törvénytelen eszközökhöz nyúl, azzal felhatalmazást ad a már végveszélybe került magyarságnak, hogy egyéni érdekeinket és jövőnket hasonló eszközökkel megvédjük - Európa és a világ előtt is.”²²

A 36 aláíró közt ott vannak az ellenzék ismert vezetői, mint Bencsik András szerkeszti,²³ Gidai Erzsébet és Zacsek Gyula közgazdászok, Makovecz Imre “építész, Grosics Gyula, az aranycsapat kapusa, rengeteg más író, színművész és tanár. Az arisztokráciát képviseli gróf Nádasdi Ferenc, az emigrációt pedig a New Yorkból pár éve hazatelepedett Viczián Zsuzsánna. Az egyházakat képviseli Takács József nyugalmazott evangélikus lelkész, de nincs az aláírók közt egy katolikus pap vagy püspök, sem ellenzéki politikus, akiket inkább érdekel a következő választás megnyerése, mint a nemzet sorsa.

Ezekből a nyilatkozatokból látható, hogy a jogfolytonosságot és az államforma kérdését nem lehet a társadalmi berendezés és a nemzet kultúrájának illetve a népi jellegnek figyelembevétel nélkül érdemben tárgyalni. Nem mintha az esetleges királyság azonnal megoldana minden problémát, de ha megnézzük a jelenlegi európai országokat, amelyekben királyság van, ezekre Spanyolországtól a Skandináv államokig mindre a stabilitás, jólét és hagyománytisztelet jellemző. Így, ha a magyar nemzet ki akar lábalni a jelen állapotból és hajlandó megváltoztatni illetve visszatérni a hagyományos magyar kulturális örökséghez, a királyság a megfelelő államforma. Viszont ha elégedett a jelen kulturális és politikai viszonyokkal, akkor a köztársaság nem fogja megakadályozni ennek a helyzetnek további romlását.

3. A KIRÁLYSÁG²⁴ MINT INTÉZMÉNY.

Írásom következő részét hiánypótlónak érzem. A királyság témáját fontosnak tartom felvetni, mert az otthoni irodalom nem foglalkozott eddig ezzel a témával, és a világirodalomban is kevés ilyen van (pl. egy, ami érdekes, Henry Myers: Medieval Kingship c. könyve, vagy George H. Sabine híres egyetemi Politikai Elmélet Története c. tankönyve). Azon kívül az utolsó közel száz évben nem is volt közeli tapasztalatunk vele. Azelőtt pedig a sokak által gyűlölt Habsburg Házon keresztül a királyságnak csak a negatívoldalát tapasztaltuk.

²² <http://gportal.hu/gindex.php?pg=22583524&PHPSESSID=912d4a9286200f96c1c22c2a3c4266ce>

²³ Ennek ellenére Bencsik lapja, A Demokrata, nem hozta le a nyilatkozatot.

²⁴ A “szakrális királyság” fogalmát Kocsis István kiváló írásában alaposan ismerteti.

Ezen írás célja nem a királyság mellett érvelni, hanem csupán azt javasolni, hogy amikor eljön az ideje, hogy a rendszert alapjaiban vizsgáljuk meg az alkotmányos jogfolytonosság visszaállítása céljából és amikor számos emberöltőre újra lefektetjük politikai rendszerünk hagyományos alapjait, ne vessük el minden megvizsgálás nélkül azt az ezer éves rendszert, amely végeredményben a Szent Koronával legszorosabban összefügg: Szent Korona, koronázás, királyság!

Így magyarok közül kevesen ismerik a királyságot, mint „szakmát,” ezért fejtettem ki mint politológus, hogy vannak, illetve kell, hogy legyenek bizonyos elvárások és követelmények a királlyal szemben. Lehetnek, akik úgy érzik, hogy „bármely jó magyar lehet magyar király,” de ez nem elfogadható álláspont. Itt nem véleményekről van szó, nem arról, hogy „szerintem” vagy „szerinted” mi lehetséges vagy kívánatos, hanem megalapozott, tapasztalaton alapuló elvekről. A jó szándék és a jó magyarság egyedül nem elég. És ez nem egyéni véleményem, hanem mint politológus, megfontolt szakmai véleményem! Én például nem vállalnám, mert nem úgy neveltek és nem hiszem, hogy a nemzet egységesen csatlakozna mögöttem. Én és a legtöbb magyar, túl politikusak vagyunk ahhoz, hogy jó királyok lennénk! A királynak pedig napi- és párt politika felett kell maradnia, ha az egész nemzetet, mint a Szent Korona testét akarja képviselni.

Ezért érdemes megjegyezni, hogy míg a nyugaton élő magyarok a nemzet és a Korona tagjainak tekintik magukat, de ha megtartották is állampolgárságukat, nem tagjai a mai köztársaságnak. Azonban a királyság kérdésében, mint a Korona tagjai, ők is érdekeltek, mivel a király őket is képviselné.

Mielőtt a királyság intézményét tárgyalnánk, hasznos lesz felidézni Arisztotelész görög filozófus véleményét az államformákról.²⁵ Arisztotelész szerint, három (illetve hat: három jó és három rossz) államforma váltogatja egymást; egyszemélyes uralkodó, többszemélyes uralkodás és a sokaság uralkodása. Más szóval van a jó monarchia, de amikor az zsarnokságba, illetve diktátorságba süllyed, ezt felváltja az arisztokrácia amelyet mikor oligarchiába süllyed, felváltja a népuralom amely idővel a csőcselék uralmába süllyed, és utána kezdődik újra a monarchiával. A Wikipedia az alábbiakban ismerteti Arisztotelész államformákról szóló tanát:

“A *Politikában* kifejtett tan szerint összesen hat államforma létezik. Ezek helytelenek, vagy helyesek attól függően, hogy a vezetők a saját magánérdekükre gyakorolják-e a főhatalmat, vagy a köz javára.

Ezek közül három a helyes államforma:

- a **királyság (basileia)**, melyben egyetlenegy ember gyakorolja a közjó érdekében a legfőbb hatalmat;
- az **arisztokrácia**, melyben egynél többen ugyan, de azért mégis kevesen szintén a közjó érdekében gyakorolják a legfőbb hatalmat;
- a tulajdonképpeni **politeia**, vagyis a cenzusra alapított köztársaság; melyben a tömeg, a sokaság gyakorolja a közjó érdekében a legfőbb hatalmat.

A három helytelen államforma pedig – ez utóbbiak rendre az előbbieket elfajulásai:

- a **türannisz**, elfajulása a királyságnak, ugyancsak egyetlenegy ember gyakorolja, de nem a közjó érdekében, hanem a saját maga előnyére a legfőbb hatalmat;
- az **oligarchia** elfajulása az arisztokráciának, ebben egynél többen ugyan, de azért mégis kevesen a saját magánelőnyük érdekében gyakorolják a legfőbb hatalmat;
- a **demokrácia** elfajulása a politeiának; ebben egy sokaság, többség a saját magán előnyére gyakorolja azt.²⁶

Tehát nincs államforma, amely egyszer s mindenkor a “legjobb,” de a jók közül az egyéni uralkodó a legjobb, és a népuralom is lehet kezdetben jó, amikor az oligarchiából kell

²⁵ Politika, III. Könyv.

²⁶ http://hu.wikipedia.org/wiki/Arisztotel%C3%A9sz_%C3%A1llamformatana#A_hat_C3.A1llamforma

kiszabadulni. Amikor a demokrácia is elromlik, Arisztotelész szerint a csőcselékuralom a lehető legrosszabb államforma.

Szerintem eljutottunk az arisztotelészi államformák olyan kombinációjához, ahonnan csak gyökeres rendszer- és államformaváltással tudunk kiszabadulni. A "demokráciának" nevezett lumpenproletár, vagy csőcselék-uralom látszata alatt úgy nevezett "szabad választás" eredményeként olyan oligarchiák kerültek hatalomra, amelyek a saját érdekükben hazudnak, lopnak, zsarolnak, és teszik tönkre a nemzetet. Arisztotelész szerint ebben az esetben a logikus lépés az egyéni uralkodó rendszer, a modern korona-tanszerű, azaz alkotmányos királyság visszaállítása.

A királyság nem jelentené a Habsburg-ház vissza hozatalát, amelynek bár kezdetben voltak beházasodott Árpád-házbeli női tagjai is, végeredményben egy idegen dinasztia volt, amelyhez a magyar nemzetet nagyon keserű emlékek fűzik. Azt is figyelembe kell venni, hogy európai gyakorlat szerint egyes országok gyakran kerestek királyokat külföldi királyi családokból, tehát az sem szegne szabályt, ha más külföldi királyi házból kerülne valaki a magyar trónra.

Itt kicsit időzni kell és megvizsgálni ezt az európai gyakorlatot. Hogy a király az ország belső politikai ellentétei és vitái felett maradjon, már korán kialakult gyakorlat, hogy a királyi család fiataljai alattvalókkal csak a legritkább esetben házasodtak össze. Így kialakult egy nemzetközi, kizárólagos kaszt, a dinasztikus házasságok rendszere, amit már Géza fejedelem is használt a nyugati kapcsolatok békés fejlesztésére. Fiának, Istvánnak, Gizellát, a bajor herceg lányát, II. (Szt.) Henrik német-római császár testvérét szemelte ki feleségül. Ennek a lépésnek több oldalról volt jelentősége. Először is a házasság beleillett Géza nyugati kereszténység felé irányuló terveibe. Azonkívül a házasság szimbolikus kifejezése volt Magyarország és a német-római birodalom egyenlőségének. Az alattvaló nem kéri meg a felette való család tagját, és a felette való nem megy hozzá egy alattvalóhoz!

Másik jelentősége a szövetségi viszony erősítése volt. A királyi házasságok gyakran szolgáltak az országok közti szövetségi viszony erősítésére. Ha megnézzük, István egyik nővére sem magyar főúrhoz ment feleségül hanem idegenekhez, kivéve egyet, Aba Samuelt, aki a kabar törzsszel való kapcsolatot erősítette. Így Aba Sámuel, mint Géza veje és István sógora volt az első háromszáz évben az egyetlen magyar király, aki nem Árpád véreből származott. István vejei közt találjuk Boleszláv lengyel herceget és a velencei Ottó Orseolót, míg Gavril Radomir bolgár cár sógora volt

A dinasztikus házasság még a huszadik században is gyakori: a királyi család tagjai rendszerint nem alattvalókkal, hanem idegen uralkodó dinasztia tagjaival házasodnak össze. Erre jó példa a román királyi család. Ferdinánd trónörökösnek nem egy román lányt választottak, hanem egy külföldi herceglányt. Mária (1875-1938), aki Ferdinándhoz ment feleségül és román királynő lett, Albert angol herceg és Mária, II Sándor orosz cár lányának házasságából született, és az angol Viktória királynő volt a nagyanyja, az orosz cár pedig a nagyapja. Ferdinánd maga apja révén [Hohenzollern-Simaringen](#) herceg volt, anyja, Antónia pedig portugál hercegnő volt, akinek szülei további dinasztiaik leszármazottai voltak, akik közt jó néhány Árpád-házi ős is található. Mária és Ferdinánd hét gyermeke közül egy korán meghalt, Carol trónörökös lett, aki Helén (Ilona) görög hercegnőt vette feleségül és lányai közül Elizabetha később görög, Marie pedig szerb királynők lettek, Ileana hercegnő pedig az osztrák Anton főherceghez ment feleségül 1931-ben.²⁷ Így a román királyi ház, mint bármelyik más európai monarchia, szinte egy egész Európai Egyesült Nemzeteket képviselt. Nemzetközi háttere ellenére, tekintve, hogy egy csepp román vér sem volt benne, Mária királynő kiválóan képviselte a román érdekeket és történészek szerint óriási szerepe volt abban, hogy Trianonban Románia akkora területet kapott. Románia rövid történelmének egyik legnépszerűbb alakja lett és 1938-ban a halottas meneténél negyed millió hálás román állt sorfalat az utcákon.

²⁷ PERSONALITIES - SPECIAL REPORT ; CROWNED HEADS, Nov. 1990-Jan. 1991, 26 o.

A dinasztikus házasságoknak néha érdekes következményei vannak. Így például George Washington, Amerika első elnöke, Margaret Butler nagyanyján keresztül, Szent István leszármazottai közé számít ható. Edward, a száműzött angol herceg, egy Ágota nevű magyar herceglányt, magyar források szerint Szent István lányát,²⁸ vagy unokahúgát vette feleségül, akinek az apja egy bolgár herceg volt.²⁹ Mikor Edward hazatérhetett Angliába, angol király lett. Házasságukból még Magyarországon két lány született és egyik, Margit, III Malcolmhoz ment feleségül és "Margaret of Scotland" néven lett szent. Ők voltak Margaret Butler és Washington ősei.³⁰

A dinasztikus rendszer egy különleges kultúrtünetemény. A fiatal hercegek és hercegnők nemzetközi, mondhatnánk kozmopolita légkörben nőnek fel, így (kivéve a trónörököszt) nincsenek fiatal korukban elkötelezve egy nemzet mellett sem, viszont rendszerint beléjük nevelik az alkalmazkodó képességet, hogy ha esetleg házasság, vagy egyéb okok esetén új országba kerülnek, lojális uralkodói legyenek új népüknek. Így például, mint láttuk, Mária román királynő jobb román volt, mint ha Romániában született volna. Ugyancsak beléjük nevelik a helyi viszályoktól való tartózkodás fontosságát, hogy minden részrehajlás nélkül tudjanak uralkodni.

Míg a kormány feladata a kormányzás, a modern király feladata az "uralkodás," azaz a nehézségek elsimítása. Sikeres szervezetekben két fajta vezető stílus alakul ki: az egyik a feladatok végrehajtásáért felelős, a másik a szervezet sima működését garantálja. Talán legjobb példa a család, ahol a férfi az apa és kenyérkereső, probléma megoldó szerepet tölti be, míg az egyéb feladatok ellátása mellett az anyai szeretet a családban előforduló kisebb-nagyobb súrlódásokat enyhíti, orvosolja. Így a király-jelölt kell, hogy ezt a szerepet betöltse, amit a párt által jelölt és választott köztársasági elnök nem tud, személyes és párt háttérével fogva betölteni. Így, míg Dr. Sólyom pártszempontok miatt tehetetlen volt a 2006. szeptemberében kialakult helyzet megoldását illetően, bár az "alkotmány" őt teszi felelőssé a demokratikus rend őrzéséért, egy király azonnal lépett volna és felfüggesztette volna a miniszterelnököt, sőt már korábban lépett volna, hogy a helyzet ne fajulhasson idáig.

Azonkívül a hatalom gyakorlása, akár csak a háztartás, vagy egy üzlet vezetése, külön tudomány, amit a modern magyar politológia nem tanulmányoz eléggé. Ahogy a gazdasági életben a vállalatvezető szerepe különbözik a szakmérnökökétől, úgy különbözik a király szerepe a kormányzástól. Gyakran előfordul nem csak a kapitalista, hanem a szocialista rendszerekben is, hogy a sikeres vállalatvezetők nem csak állást hanem iparágat cserélnek. Aki sikeres volt, mint egy autóvállalat igazgatója, átmehet egy építkezési vállalatba és sikeresen irányít hatja azt. Éppígy egy előadó vagy könyvelő sikere független az iparától. Az alkotmányos királyságokban, ami lényegében hasonlít a korona-tanszerű államformához, a kormányzás lehet a választott államgépezet kezében, míg a főhatalom a koronázott, illetve öröklődött király kezében. Próbáljuk a királyságot úgy nézni, mint egy vállalatvezetést. Ezzel magyarázható, hogy a monarchiák, legyenek azok királyságok, vagy diktátorságok, általában jobban szervezettek, mint a négyévenként változó, pártpolitikus köztársasági elnökök által vezetett országok. A dinasztikus öröklődési rendszer egyik funkciója az ország stabilitását előmozdítani és a királyságot a napi és pártpolitika fölé emelni.

²⁸ A kor szelleme szerint a leány leszármazottaknak a neve csak ritkán maradt fenn, így nem tudni a pontos viszonyt.

²⁹ Magyar vagy nyugati források nem tudnak róla, de bolgár írások szerint Gézának volt egy Anna nevű leánya egy lengyel feleségtől (Adelaide, Królewna Polska). Anna Gavril Radomir bolgár cárhoz ment feleségül, aki később elvált tőle és Ágota, Anna leánya Radomirtól már Magyarországon született. Ágotát a bolgárok apja után mint "Agotha of Bulgaria" tartják számon. (<http://homepages.rootsweb.com/~cousin/html/p128.htm#i8240>).

³⁰ Mabel Thacher Rosemary Washburn, "Washington's Hungarian Ancestry", THE JOURNAL OF AMERICAN HISTORY, XXIX:#4, 1935 fourth quarter, 163-174 (Washington magyar ősei, Amerika Történelme folyóirat). Washburn magyar forrásokra is hivatkozik, főleg dr. Horváth Jenő, "Árpádház és a középkori Anglia," a Danubian Review-ben (nov. 1934).

Végül, míg a köztársasági elnök, vagy a miniszterelnök csak az államban élő és szavazó állampolgárokat képviseli, a király a szavazati joggal függetlenül, az országhatárok változtatása nélkül képviseli az egész nemzetet, a magyar helyzetben pedig a "koronatagságot," ami magába foglalja a történelmi ország minden lakosát. Ez magyar szempontból nagyon fontos, mert a jelen ország csak egy hányadát képviseli a korona-tagoknak.

Természetesen a királynál a nevelés mellett személyes adottságok is fontosak és vannak alkalmasabb és kevésbé alkalmas személyek, mint például a Szarajevóban megölt Habsburg Ferdinánd, aki csak Rudolf megölése után lett trónörökös. Ferdinánd vagy nem látta be a szükségszerűségét, hogy a monarchia népeinek viszálkodásától távol tartsa magát, vagy nem kapott valódi dinasztikus nevelést. Ezzel magyarázható egy "alattvaló" cseh gróflánnyal kötött házassága³¹ és a nemzetiségekkel való paktálása a magyarok ellen. Ferdinánd politikáját nem csak a magyarok nem szerették, hanem nyilván a szerbek sem.

Egy 1990-ben megjelent lista szerint Európában 11 monarchia van, ebből hét királyság, Anglia, Belgium, Spanyolország, Norvégia, Svédország, Dánia, és Hollandia, a többi négy hercegség. Ezen kívül még van 15 monarchia a világon. Európa legstabilabb országai királyságok. Ezek szerint a monarchia nem egy kihalt, középkori intézmény.

4. HONNAN VEGYÜNK EGY KIRÁLYT?

Meglepő ezzel kapcsolatban a nagy magyar népies író és falukutató, az Elsodort falu szerzőjének, Szabó Dezsőnek a meglátása. Szabó nem csak a magyar falut tanulmányozta, hanem érdekelte és jól látta az államformák kérdését is. 1937-ben írt tanulmányában, "A magyar trón problémája és Ausztria," öt lehetséges megoldást elemez, ha a nemzet újra királyt akarna választani. A 30-as években emlegetett öt lehetőség közül csak egyet talál elfogadhatónak, de érdekes felsorolni a számára elfogadhatatlanokat is tanulságul.

1. Nemzeti királyság magyar vérű királlyal. Szerinte ez nemcsak lehetetlen, mert hol vennénk tiszta magyar vérű személyt, de sokkal fontosabb szempont, hogy ha valami magyar főurat választanánk, mondjuk egy Telekit vagy Rákóczyt, a vetélytársak miatt állandó féltékenység és trónviszály lenne (persze ha találnánk magyar személyt, főleg bizonyítottan Árpád-házi leszármazottat, akit mindenki elfogadna minden fenntartás és a trónviszály veszélye nélkül, azt hiszem, azt Szabó Dezső sem ellenezné).

2. Habsburg restauráció Magyarország különválasztásával, vagy

3. Perszonális unióval. Szabó Dezső mindkettőt elveti, bár az előző elfogadhatóbb lenne, de legalább is a 30-as években a politikai viszonyok miatt lehetetlen volt. Sokkal fontosabb érve azonban, hogy a Habsburg uralom gyógyíthatatlan sebeket és károkat okozott a nemzetnek ahhoz, hogy szóba jöhessenek mint uralkodó ház.

4. Perszonális unió Romániával, vagy Szerbiával. Ez is elfogadhatatlan több okból kifolyólag, mint pl. előfordulhat, hogy egy szép nap arra ébrednénk, hogy a társ ország a többi utóállammal, a mi királyunk jóváhagyásával felosztották országunkat maguk közt. Így marad az

5. Önálló nemzeti királyság valamelyik nyugati dinasztia családjából választott királlyal. Szabó az olasz, vagy angol dinasztiaát ajánlja, vagy egy északit, de "döntően fontos, hogy ne legyen se német, se szláv."

A Spanyolországban élő gróf Sugar y Franck Dénes tesz ehhez hasonló javaslatot és két lehetséges személyt illetve dinasztiaát is javasol. Elsősorban az Árpád-ház női ágán árpád házi vérrel rendelkező spanyol Burbon királyi házból, a jelenlegi spanyol király, János Károly valamelyik hűgát javasolta, aki a cikk írásakor, 1993-ban, még hajadon volt és esetleg egy magyar főúrhoz mehetett volna feleségül. Második javaslata szerint a magyar-japán

³¹ Ezért Ferenc József ki is zárta Ferdinánd gyermekeit a trónörökösi sorból.

vérrokonság alapján a japán uralkodóház valamelyik tagja lett volna alkalmas a magyar trónra.³²

A külföldi dinasztiból származó magyar király a politikai rendszer stabilizálása mellett beláthatatlan erkölcsi és gazdasági körülményekkel járhatna. Képzeljük el a külföldi érdeklődést, a túrizmus növelését és esetleges tőkebeáramlást, ha egy spanyol, vagy japán herceget koronáznának magyar királynak.

Az persze jogos kérdés, hogy egy idegen tud-e jó magyar lenni? Erzsébet királynő, aki nem volt Habsburg, hála magyar udvarhölgyének, Sztaray Irma grófnőnek nem csak megtanult magyarul, de magába szívta a magyar szellemet úgy, hogy oroszlánrésze volt például a Kiegyezés létrehozásában (attól függetlenül, hogy a kiegyezést magát jónak, vagy rossznak tartjuk).

A lehetőségek elemzésénél azonban kénytelen vagyok Szabó Dezső egyébként nagyon bölcs meglátásaival szemben, javasolni, hogy eleve ne zárjunk ki senkit, még egy esetleges Habsburg jelöltet sem, csupán az apák bűnei miatt. Szerintem sokkal súlyosabb érv lenne a Habsburgoknak a nemzeti önállóságot gyengítő pro EU politikája ami alkalmatlanná teszi a jelen Habsburg generációt egy független Magyarország vezetésére.³³ Mégis, amennyiben a nemzet, az emigrációt is beleértve, úgy határozna, hogy királyságot akar, ne zárjunk ki előre senkit. Ahogy senki nem élvezhet előjogot a magyar trónra, még egy Habsburg sem, úgy helytelen lenne előre megkötni a királyválasztó nemzet kezét, hogy kit NEM választhat. Taktikai okokból szükség van minden lehető támogatásra, hogy a lehető legjobb megoldást megtaláljuk. Ha úgy alakul, hogy egy Habsburg jelölt lenne annak idején a legalkalmasabb személy aki képes lenne a magyar érdekeket az EU vagy bármi más érdek fölé helyezni, nem látok semmi akadályt, hogy a nemzet egy Habsburgot válasszon, megfelelő feltételekkel és garanciákkal.

Hogy a királyság beváljon és a nemzet érdekeit szolgálja, legyen az a Habsburg, vagy bármelyik más uralkodóházból, Szabó Dezső öt feltételt sorol fel, amelyek garantálnák, hogy a király az egész nemzetet képviselje és szolgálja és alkotmányos megkötések létesítése és bizonyos garanciák belefoglalása a koronázási eskübe a nemzet függetlenségének megőrzésére. Ugyanakkor az is fontos, hogy még a döntés illetve a királyválasztás előtt az egész nemzet egyetértsen, hogy amint a többség akarata kiderül, a más jelölteket támogató csoportok is, egyhangúan elfogadják a jelöltet és a jelölt mögött álljon. Nem lehet senkitől elvárni, hogy egy megosztott ország koronáját elfogadja.

Persze voltak annak idején is és lesznek a jelenben is, akik nem fogadják el Szabó Dezső bölcsnek tűnő javaslatát, de mint vitaindító elgondolás megéri, hogy foglalkozzunk vele. Hogy megfelelő személyek hiánya ne legyen negatív hatással a vitára, nézzük meg, hogy állunk Árpád-házi utódokban?

A dinasztikus házasságoknak köszönhetően Árpád-ház női ágon való leszármazottaival találkozhatunk minden európai dinasztiaiban. Így, ha arra lenne szükség, találhatunk az Árpád-háznak ma is élő, női ágon leszármazó tagjait nyugati dinasztiákban akik szóba jöhetnének, ha a nemzet úgy döntene, hogy a Szent Koronával visszahozzuk a királyságot is.

Dr. Pósfay Pongrácz, Argentínában élő történészünk tüzetes aprólékossággal végigmegy összes Árpád-házi királyunk leszármazottainak során és követi házasságukat és az azokból származó Árpád-házi ivadékokat. Érdekes, ahogy a magyar vér csörgedezik oda-vissza. Így pl. Pósfay szerint István feleségének, a bajor Gizella herceglánynak a nagyanyja "Vér-Bulcsú" nővére volt.³⁴ Könyvéhez³⁵ 20 nagy táblázatot csatolt, amelyik mutatja az árpádi vér terjedését a különböző európai dinasztiákban.

³² gróf Sugar y Franck Dénes, "Magyar köztársaság – magyar királyság," SEM KELET, SEM NYUGAT, TÁVOLKELET V. 2. Rész, 1993, Szerk. Dr. Kulin Bán, 102-105 o.

³³ Ezzel nem okvetlen az EU tagság ellen foglalunk állást, hanem a minden feltételt elfogadó, gerinctelen, nemzeti érdekeket feladó csatlakozás ellen.

³⁴ Lásd X. Táblázat és XI. o.

Az első tábla levezeti Attila leszármazottait Álmos és Árpád nagyfejedelmekig, majd a második kiterjed Árpádtól I. Béláig (1063) és megalapozza a következő négy táblázatot. A III. táblázat kimutatja Géza lányain keresztül létrejött Bolgár, Piast, Orseolo és Babenberg kapcsolatokat. Géza és Szent István Ágota hercegnő révén kapcsolatba kerül az angol, skót és norman dinasztiákkal is (IV. táblázat). Az V. táblázat az orosz, lengyel és cseh dinasztiákkal való kapcsolatot mutatja be I. András leszármazottai révén. Végül a VI. táblázat I. Béla lányain keresztül a meráni, bajor és türingiai kapcsolatokat és az Andrech Luitpolding családi kapcsolatokat ismerteti.

A VII. táblázat az Ágota vonalnak a Plantagenet, Castilla, Capet-Anjou, Valois, Bourbon és Luxemburg rokonságon keresztül a további angol, spanyol, francia és nápolyi kapcsolataival foglalkozik. A VIII. táblázat ezekhez hozzáadja a burgundiai és a portugál Aviz családdal való rokonságot II. Vak Béla lányai révén. A IX. táblázat II. Andrástól levezetve a további cseh, lengyel, thüringiai, nápolyi és boszniai kapcsolatokat ismerteti.

A X. táblázat visszamegy a 9. századba és "Jámbor" I. Lajos (778-840) nyugat-római császártól vezeti le Gizella, István feleségének származását és ezen keresztül Istvánnak kelet-római, szász és bajor kapcsolatait ismerteti.

A XI. táblázat folytatja az Árpád-házi kapcsolatok építését Szent László gyermekei révén, amely újabb kelet-római, német (Hessen), francia és spanyol (aragon, kasztília), norvég és svéd kapcsolatokat hozott létre. A XII. táblázat Szent László Piroska és II. András Jolánta lányán keresztül, akik Komnenosz kelet-római császárhoz, illetve I. Jakab aragón királyhoz mentek feleségül, vezeti tovább a Kamenos, Capet, Anjou és Bourbon rokonságot. A XIII. táblázat az I. Béla után kialakult frank és meráni kapcsolatokat ismerteti. A XIV. tábla folytatja Jolánta rokonságával, amelyik kiterjed a spanyol és portugál kapcsolatokra.

A XV. táblázat visszamegy 9. századba és ismerteti I. Béla (1061-3) feleségének, a Rixa, vagy Richeza lengyel hercegnőnek őseit és leszármazottait, akik tovább erősítették mind a lengyel, mind a kelet-római kapcsolatokat. A XVI. táblázat az I. András gyermekei révén kialakult Przemysl, Piast, Rurik és Luxemburg rokonságot tárgyalja. A hátralevő négy táblázat a kelet-római, macedón, Orseolo és Paleologos ház uralkodóit tárgyalja.

Ebből a rövid ismertetésből is kitűnik, hogy a középkorban nem volt uralkodó ház, illetve uralkodó, akinek ereiben ne csörgedezett volna Árpád apánk véréből legalább néhány csepp.

Minden uralkodó család örömmel házasodott össze Árpád-házi ivadékkal, vagy adták lányukat Árpád-házi királyainkhoz.

Így van bőven választék nyugati királyi családokból találni jelöltet, ha a Vérszerződés és Pusztaszer értelmében Árpád-házi királyt akarunk ültetni Szent István, illetve a magyarok trónjára.

Ooooo

³⁵ Dr. Pósfay Pongrácz, *Az Árpádok vére Európában*, Cordoba, Argentína, 1983.